ชื่อวิทยานิพนธ์ ความทุกข์ทรมานและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความทุกข์ทรมาน ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม

ชื่อผู้เขียน นางสาวอัศนี วันชัย

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์นันทา เล็กสวัสดิ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพพาพร ตังอำนวย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณพ คุณพันธ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์สมบัติ ไชยวัณณ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์อุบล นิวัติชัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการเผชิญความเครียด สัมพันธภาพในครอบครัว อายุ และระดับการศึกษากับความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยภายหลังผ่าตัดเต้านมในวันที่ 3 จำนวน 40 ราย ที่พักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2539 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการเผชิญความเครียดที่นงลักษณ์ บุญเยีย(2537) แปลและดัดแปลงมาจากแบบวัดพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของจาโลวิค และนำมาใช้กับผู้ป่วยหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 แบบสัมภาษณ์สัมพันธภาพในครอบครัวที่นงลักษณ์ บุญเยีย (2537) ดัดแปลงมาจากแบบสัมภาษณ์สัมพันธภาพในครอบครัวของ จงรักษ์ ศุภกิจเจริญ (2527) และนำมาใช้กับผู้ป่วยหลังผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 และแบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานที่ผู้วิจัยแปลและดัดแปลงมาจากแบบสัมภาษณ์ของแม็คคอร์เคิลและยัง (McCorkle & Young, 1978) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านมไปหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และนำไปหาความ

เชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสาเหตุที่ทำให้ผู้ป่วยทุกข์ทรมานมากที่สุด 3 อันดับ คืออาการปวดแผลผ่าตัดที่บ่อยครั้ง ความรุนแรงของอาการปวดแผลผ่าตัด และความวิตกกังวลต่อสภาพความเจ็บป่วย ตามลำดับ และสาเหตุที่ทำให้ผู้ป่วยทุกข์ทรมานน้อยที่สุด 3 อันดับ คือ อาการท้องผูก อาการคลื่นไส้และ/หรืออาเจียนบ่อยครั้ง และอาการท้องอืดตามลำดับ

2. พฤติกรรมการเผชิญความเครียดโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. พฤติกรรมการเผชิญความเครียด ด้านการเผชิญหน้ากับปัญหา มีความสัมพันธ์ทางลบกับความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. อายุ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความทุกข์ทรมานในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับความทุกข์ทรมาน ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดเต้านมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis Title	Distress and Factors Influencing Distress in Postmastectomy Patients
Author	Miss Ausanee Wanchai
M.N.S.	Medical And Surgical Nursing

Examining Committee :

Associate Professor Nunta Leksawasdi	Chairman
Assistant Professor Tippaporn Tungamnuay	Member
Assistant Professor Aunnop Koonphandh	Member
Associate Professor Sombat Chaiwan	Member
Associate Professor Ubol Niwatichai	Member

Abstract

The purposes of this study were to investigate distress and the relationships among factors influencing distress: coping behaviors, family relationships, age, education level and distress in postmastectomy patients. The samples were 40 postmastectomy patients admitted at Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital during January to May 1996. The research instrument was an interview form, composed of 4 parts: patient's demographic data recording form, the Jalowiec coping scale interview form, adapted to interview post cardiac valvular replacement patients by Nongluk Boonyia (1994). The reliability of the Jalowiec coping scale was 0.80, and the family relationships interview form of Chongruck Supakitcharoen (1984) and adapted to interview post cardiac valvular replacement patients by Nongluk Boonyia (1994). The reliability of the family relationships interview form was 0.90,

symptom distress scale interview form by McCorkle & Young (1978), adapted to the interview form by the researcher, and the content validity of the symptom distress scale interview form was assessed by experts. The reliability was obtained by means of Cronbach's coefficient alpha. The reliability of the symptom distress scale was 0.85. Data were analyzed in terms of frequency, percentage, means, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and Spearman's correlation. The results of this study revealed that :

1. The distress level in postmastectomy patients was of a moderate level. The three major sources of distress for postmastectomy patients were frequency of pain, severity of pain, and anxiety about illness. The three minor sources of distress for postmastectomy patients were constipation, frequency of nausea and/or vomiting and abdominal distention.

2. There was a statistically significant negative relationship between coping behavior and distress at the level of .05.

3. There was a statistically significant negative relationship between confrontive coping behavior and distress at the level of .01.

4. There was a statistically significant negative relationship between family relationships and distress at the level of .01.

5. There was a statistically significant negative relationship between age and distress at the level of .05.

6. There was a statistically significant negative relationship between education level and distress at the level of .01.